

در سوگ پدرم غلامرضا وثیق از یاران خلیل ملکی

پدرم، غلامرضا وثیق، در نیمروز پنجشنبه هشتم بهمن در سن ۹۶ سالگی ناگهان بر اثر حمله‌ی مغزی در تهران درگذشت. او یکی از فعالان سابق سیاسی و یکی از همراهان و یاران نزدیک و وفادار خلیل ملکی بود. پدرم پس از انشعاب خلیلی ملکی از حزب توده به گروه ملکی می‌پیوندد و در تشکیل و سازماندهی جریان نیروی سوم و سپس حزب زحمتکش‌شان مردم ایران شرکت می‌کند.

غلامرضا وثیق دیپلم دکترای حقوق خود را در سال ۱۳۲۸ در فرانسه اخذ می‌کند. در همان زمان، او که به افکار دموکراتیک، لائیک و سوسیالیسم آزادی خواهانه توجهی خاص دارد، تز دکترای خود را در باره‌ی حقوق کار و کارگران می‌نویسد. او همراه خلیل ملکی در نهضت ملی ایران به رهبری دکتر مصدق شرکت می‌کند. از سال ۱۳۳۰ تا ۱۳۳۲ با مجله‌ی علم و زندگی همکاری می‌کند و در آن نشریه به نگارش و ترجمه‌ی مقالاتی در جهت افکار و عقاید آزادی خواهانه، دموکراتیک و سوسیالیستی می‌پردازد.

غلامرضا وثیق، پس از از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و در شرایط افول سیاسی، در همراهی با خلیل ملکی به فعالیت در محافل نزدیک به ایده‌های نیروی سومی و جمعیت سوسیالیست‌ها ادامه می‌دهد. در آستانه‌ی انقلاب بهمن، پدرم همراه با نیروهای لائیک و ملی‌گرا در جنبش ضد سلطنتی شرکت می‌کند. در جریان تجمع سیاسی در کاروانسرا سنگی حضور دارد و در حمله‌ی اوباشان رژیم پهلوی از ناحیه سر زخمی می‌شود. در همین دوره و تا چندی پس از انقلاب او با نشریه‌ی جنبش همکاری می‌کند.

پس از انقلاب بهمن ۵۷، غلامرضا وثیق به کار ترجمه می‌پردازد. از سال‌ها پیش به افکار معترضین سیستم «سوسیالیسم واقعاً موجود» توجه‌ای ویژه دارد و مقالات و اعلامیه‌هایی از معترضین این نظام در اتحاد شوروی و اروپای شرقی به فارسی بر می‌گرداند. او در نظریات این معترضین بر ضد توتالیتاریسم، اثبات و گواهی بر نظریه‌های نیروی سوم، خلیل ملکی و خود می‌دید که همین ایده‌ها و نقدها و اعتراضات را سه دهه پیش از فروپاشی اتحاد شوروی مطرح می‌کردند، در شرایطی که چون اقلیتی کوچک و بر خلاف جریان، در برابر زرادخانه سیاسی-ایدئولوژیکی آن دستگاه وابسته به قدرت شمالی، حرکت می‌کردند. پدرم کتاب مشهور میکائیل و سلنسکی به نام *نومان‌کلاتورا* را در سال ۱۳۶۴ به فارسی بر می‌گرداند. از او هم چنین ترجمه‌های دیگری به جاست چون: *ملت عرب* نوشته سمیر امین، *کوچه‌ی پروتتر سرخ*، نوشته‌ی نینا و ژان که هایان، چین پس از مائو نوشته‌ی شارل بتلهایم...

از دیگر کارهای مهم و ارزنده‌ی غلامرضا وثیق ترجمه‌ی فرهنگ علمی و انتقادی فلسفه اثر آندره لالاند از زبان فرانسه به فارسی است.

پدرم انسانی فرهیخته و دنیا دیده با ایده‌هایی مدرن، لائیک، دموکراتیک و آزادی خواه بود. او در دوران فعالیت‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی‌اش در پی تلفیق این افکار، آرمان‌ها و ارزش‌ها با شرایط ایران بود. امری که هم اینک نیز مسأله انگیز امروز ما در ایران، در جنبش اعتراضی کنونی در برابر و در نفی جمهوری اسلامی است...

پدرم از میان ما رفت در شرایطی که ایده‌های آزادی خواهانه، دموکراتیک و لائیک او هم اکنون در جامعه‌ی ایران در حال رشد و توسعه‌اند.

در غم نبود او، در اندوه نبود واپسین دیداری با او

در سوگ او، برای سوگ او، در گرامی داشت او

پاس می‌دارم ایده‌های آزادی خواهانه او را

مصمم ادامه می‌دهم راه ناهموار او را

شیدان وثیق

پاریس

یکشنبه ۱۰ بهمن ۱۳۸۸ - ۳۰ ژانویه ۲۰۱۰